

Les mans del Mestre Ferrer

No fa gaire temps, al final d'un carreró als afores de l'Espluga de Francolí, just on el poble es fonia amb els camps de vinya, hi havia l'últim taller de forja que encara mantenia viva la flama. El Mestre Jordi tenia seixanta-tres anys, espatlles amples i ulls negres intensos que ho observaven tot amb una atenció ferotge. Les seves mans envellides i plenes de cicatrius sabien llegir el ferro millor que qualsevol llibre. Vivia sol, sense família ni amics, sense més companyia que la calentor del foc.

Un dilluns d'octubre, va arribar en Marc. Ell havia sigut víctima d'un abús físic per part del seu pare, el seu únic referent va ser el seu avi, el que va morir per un tret al pit, del pare. EL Marc tenia setze anys, cos prim però fibrat, mirada desafiant que amagava por. Les seves mans eren llises però plenes de cicatrius en tot un cos que assenyalava les vegades que s'havia barallat. Vestia roba fosca massa gran i portava una motxilla vella. La directora de l'orfenat va pensar que la forja l'ajudaria a superar els seus traumes passats.

—No vull caritat —va dir en Marc des del llindar—. Ni sermons.

El Mestre Jordi el va mirar amb calma.

—Jo no en dono. Aquí es treballa.

Els primers dies van ser un infern silenciós. D'una banda, el Mestre Jordi gairebé no parlava, només indicava amb gestos. Mentre que en Marc, acostumat a cridar l'atenció, es trobava davant d'un mur impenetrable. El ferrer treballava amb una intensitat extraordinària. A més a més, ho feia sense distraccions: ni música, ni telèfon. Només l'home i el metall.

Al cap d'una setmana, en Marc no podia aguantar més aquella pressió i va intentar fugir.

Durant una jornada de treball, el Mestre Jordi va treure del foc una barra calenta.
—Colpeja —va dir, oferint-li el martell.

Picat per l'orgull, en Marc va colpejar amb tota la seva força. Una, dues, tres vegades. Tot i així, el ferro gairebé no es movia. Va continuar fins que els braços li tremolaven.

—Per què no funciona? —va preguntar, exhaust.

Aleshores, el Mestre Jordi, amb tres cops precisos, va doblegar el ferro.

—Perquè la força sense tècnica és només soroll. Ara el ferro està preparat. Si colpeges quan és fred, el danyaràs. Si és massa calent, es trenca. Per això, has de picar en el moment just. I després, has de tenir paciència.

—Jo no tinc paciència.

—Ja ho veig. Per això estàs aquí.

Durant les setmanes següents, el noi va descobrir que cada habilitat s'havia de guanyar amb esforç: mans clivellades, errors constants, hores de concentració. Poc a poc, la soledat del taller deixava de fer-li por. Al contrari, aquella concentració silenciosa aconseguia que els seus dimonis interiors cridessin menys.

Una tarda, en Marc va preguntar:

—Per què ho feu? Podríeu jubilar-vos.

El Mestre Jordi va deixar refredar el ferro. Finalment, va confessar:

—Quan era jove, vaig ser campió regional de boxa. Tanmateix, vaig oblidar per què lluitava. Només volia guanyar, ser el més fort. Així doncs, em vaig trencar: una baralla fora del ring. Vaig enviar un home a l'hospital. Presó, dos anys.

En Marc es va quedar sense paraules.

—Quan vaig sortir, tothom em va girar l'esquena. Llavors, un ferrer vell va acceptar ensenyar-me. Mai em va jutjar. Només em va dir: «Les mans que han fet mal, també poden crear. Durant anys vaig lluitar contra mi mateix. Fins que vaig entendre que la pau no és guanyar ni perdre. És saber quan colpejar i quan deixar refredar. És tenir la força però saber-la controlar».

Va assenyalar el ferro roent.

—Això és la vida, Marc. A vegades has de colpejar amb tot el que tens. Però també has de saber quan parar. Guanyar és saber qui ets i què vols crear.

—Jo també he fet coses dolentes. Hi ha dins meu alguna cosa, una mena de ràbia.

—Ho sé. Es nota en com agafes el martell. Colpeges com si volguessis destruir, no crear.

—Com ho puc canviar?

—Amb esforç. Treballant cada dia, encara que ningú t'aplaudeixi. La forja t'ensenya que les grans obres es fan en solitud, cop a cop. I que la força només té sentit si la poses al servei d'alguna cosa més gran que tu.

Els mesos van passar, i en Marc va aprendre a llegir el metall, a sentir el moment exacte del colp, a respectar els temps. Va aprendre que l'esforç silenciós valia més que la glòria sorollosa. A més, va descobrir que la seva força podia ser bonica.

Un dia de primavera, quan els cirerers de la Conca ja estaven florits, en Marc va acabar la seva primera obra: una creu de ferro forjat amb vinyes entrelaçades, per a la tomba del seu avi, del qual no s'havia pogut acomiadar quan va morir.

—És bonica —va dir el Mestre Jordi—. N'has après.

—No hauria pogut sense tu.

—Jo només t'he ensenyat a fer servir el martell. La pau amb tu mateix l'has guanyat tu sol. Tens esperit de guanyador no quan derrotes els altres, sinó quan aprens a doblegar el teu ferro interior sense trencar-lo.

En Marc va agafar la creu, sentint tot el que representava.

—Gràcies, Mestre.

—Recorda: les mans que han fet mal també poden crear. Aquesta és la veritable pau. La que es forja amb esforç, en la soledat de saber qui ets, i amb l'esperit de guanyar-te a tu mateix cada dia.

Aquella tarda, mentre el sol es ponia sobre la Conca de Barberà, els dos ferrers van

treballar en silenci. Els martells sonaven al mateix ritme, com un batec que parlava de segones oportunitats i de la pau que només es conquista cop a cop, en la forja de l'ànima.

Oihan Gili Pinto, 4t ESO